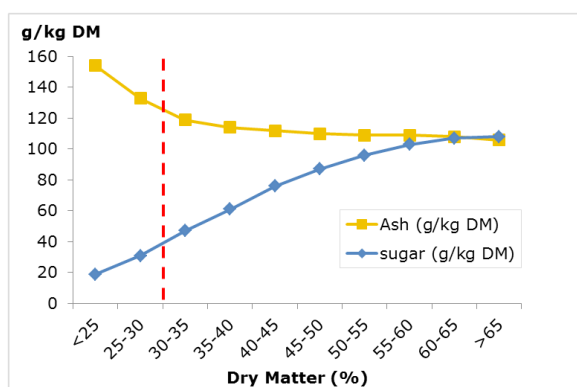

MÄRKÄ SÄILÖREHU

Märistä sääolosuhteista johtuen säilörehun kuiva-ainepitoisuus saattaa jäädä alhaiseksi (<30 %) tai hyvin alhaiseksi (<25 %). Märän säilörehun ominaisuudet poikkeavat merkittävästi optimaalisen kuiva-ainepitoisuuden omaavasta säilörehusta, joten sillä on merkittävä vaikutus säilöntäprosessiin ja rehuarvoihin.

Märän rehun säilöminen

Säilörehun ihanteellinen kuiva-ainepitoisuus on välillä 35 % - 45 %. Suotuisissa säilörehun korjuuolosuhteissa maitohappobakteerit aiheuttavat käytettävissä olevan sokerin käymisen maitohapoksi, josta seuraa nopea pH-arvon laskeminen ja tuloksena on maittava ja hyvin säilyvä säilörehu. Säilöittäessä märkää rehua (<30 % kuiva-ainetta), pH ei laske riittävän nopeasti ja voihippo tuottavat *Klostridium* - bakteerit pääsevät lisääntymään, jolloin saadaan säilörehua, jolle on tunnusomaista pistävä voihipon haju. Voihippo aiheuttaa maitoon makuvirheitä sekä vakavia ongelmia juuston valmistuksessa. Eräs tärkeä syy riittämättömään käymiseen on alhainen sokeripitoisuus (<40, g/kg ka; ks. kuva 1), mikä on tavallista märälle säilörehulle. Kunnollinen maitohappobakteerien aiheuttama käyminen edellyttää riittävää sokerimäärää, vähintään 60 - 80 g/kg ka. Kun halutaan lisätä sokeripitoisuutta, jopa märissä olosuhteissa, suositus on ajoittaa niitto iltopäivän puolelle, koska kasvuston sokeripitoisuus lisääntyy päivän kuluessa.

Kuva 1: Kuiva-ainepitoisuuden vaikutus sokeripitoisuuteen ja tuhkan määrään heinäsäilörehussa (monivuotiset keskiarvot; Eurofins BLGG AgroXpertus, 2013). Ash=Tuhka, Sugar=Sokeri, Dry matter=Kuiva-aine

Toinen syy riittämättömään käymiseen on maa-aineksen joutuminen rehuun. Kuten kuvasta 1 käy ilmi, erityisesti säilörehussa, jonka kuiva-aine - pitoisuus on alle 30 %, tuhkapitoisuus kasvaa merkittävästi. Tuhkapitoisuus pitää olla alle 120 g/kg ka, muutoin kohonnut tuhkapitoisuus hidastaa rehun pH:n laskua ja suotuisaa käymisprosessia. Tämän vuoksi sänki pitäisi jättää pidemmäksi (> 6 - 8 cm) niitettäessä märissä olosuhteissa. Maa-aines sisältää aina *Klostridium*-bakteereja, joten multa rehussa lisää voimakkaasti voihipon aiheuttamia ongelmia rehussa ja edelleen maidossa. Hajottaessaan maitohappoa voihipoksi ja ammoniakiksi *Klostridit* nostavat rehun pH:ta. *Klostridit* eivät kykene kasvamaan kun rehun pH on alle 4,2, joten riittävällä säilöntäaineen käytöllä ja hyvällä rehun säilöntämenetelmillä pystytään eliminoimaan *Klostridium* - bakteerien aiheuttamat ongelmat.

Säilöntäaineet

Säilöntäaineiden tarkoituksena on saada pH laskemaan nopeasti ja rajoittaa voihipon tuotantoa. Säilöntäaineen annostelussa voidaan pitää nyrkkisääntönä, että mitä murempaa rehua säilötään, sitä enemmän säilöntäainetta tulee käyttää. Hyvin kuivalle ja hyvin märälle säilörehulle soveltuvat erilaiset säilöntäaineet. Säilöntäaineen käytöllä varmistetaan hyvä säilönnällinen laatu ja minimoidaan säilöntätappiot. Säilöntäaineen lisäksi rehun esikuivaus, rehun silppuaminen, rehumassan nopea tiivistäminen sekä ilma-tiiviksi saattaminen ovat välttämättömiä toimenpiteitä.

Rehuarvot

Märän säilörehun energia-arvo on usein alhaisempi kuin vastaavan kuivan säilörehun. Ohutsuolesta imeytyvän valkuaisen (OIV) määrä on märässä rehussa myös alhaisempi, kun taas hajoavan valkuaisen osuus kohoaa. Tämä selittyy *Klostridium* - bakteerien aiheuttamasta valkuaisen hajottamisesta. Rungas ammoniakkin määrä heikentää rehun maittavuutta. Tilaamalla säilörehuanalyysin Viljavuuspalvelusta saat käyttöösi säilörehun happokoostumuksen (voi-, etikka-, propioni- ja maitohapot) ohella ammoniakkin määrän, D-arvon, syönti-indeksin ja laatuarvosanan normaalien ruokintasuunnitelmaan tarvittavien rehuarvojen lisäksi.

Eurofins Viljavuuspalvelu Oy

ISO 9001

Katso pätevyysalue
www.finas.fi